

[Søren Andersen.]

områder inden for privat virksomhed, hvor man vil give fortrinsstilling for revaliderede til visse former for selvstændig virksomhed, og hvor næringsbeviset alene ikke er afgørende, men hvor også offentlige myndigheders tilladelse udkræves. Jeg skal ikke citere hvilke. Jeg er i ikke ringe grad sympatisk instillet over for dette, men naturligvis må vi i udvalget have en vis nærmere definition af lovforslagets rækkevidde på dette område. Jeg er tilfreds med, at man ikke går videre og pålægger private virksomheder at antage revaliderede; jeg er ikke sikker på, det ville være heldigt, og vi har jo slet intet erfaringsmateriale.

Man vil også fremme oprettelse af beskyttede værksteder. Det kan vi gå med til, hvis der er behov derfor. Men vi ønsker bestemmelser derom indsat i selve lovteksten, således at ordningen ikke bygges på bemyndigelser til ministeren.

For mig at se er det åbenbart, at revalideringsloven vil kræve et meget betydeligt administrationsapparat: det store amtsudvalg, samarbejdsudvalgene, amtskontorerne, udvidelse af invalideforsikringsretten, og der vil også skulle ansættes ekstra mandskab ved den offentlige arbejdsanvisning.

Hvad selve lovgivningsinitiativet koster, kan vi ikke rigtig finde ud af, så vidt jeg har kunnet se. Jeg vil være betænkelig, hvis det skal være normen, som vi ser det omtalt i forbindelse med et par paragraffer, at udgifterne simpelt hen skal vedtages ved bevillinger på de årlige finanslove. Jeg må derfor bede om, at vi i folketingsudvalget får en oversigt over et budget, og at dette også kunne føjes ind i loven. De fleste udgifter skal altså dækkes af staten, men også kommunerne skal med ind i billedet. Her bliver der et stort arbejde for de forskellige udvalg i forbindelse med refusionerne.

Det mest iøjnefaldende ved denne lovgivning er, at det i høj grad er en bemyndigelseslov. Jeg har i dette lovforslag med dets 21 paragraffer fundet hele 25 tilfælde af bemyndigelser, og det synes jeg er lovlig meget — for at sige det mildt. Undskyld, at jeg som en velvillig medarbejder udtaler et ønske om, at man kunne finde frem til et præmieringsssystem til fordel for den

højtærede minister, hvis han var i stand til at præsentere os for lovforslag uden bemyndigelser eller med færrest mulige bemyndigelser, og kunne han ikke finde et organ, der ville betale hertil, men jeg eventuelt skulle gøre det af min egen lomme, kan jeg betro ministeren, at så skulle det ikke blive klaret med den femøre, som en efter kollegers mening heldig ordfører undertiden får tildelt; jeg ville godt gribe lidt dybere i lommen som udtryk for, hvad jeg og mit parti lægger vægt på i denne henseende.

Med disse bemærkninger og med en velvillig indstilling over for problemerne, men samtidig som den, der sætter fingeren på en række områder, som vi må have klarhed over, skal jeg på mit partis vegne tilsige en velvillig udvalgsbehandling. Det er helt naturligt, at vor endelige stilling, ikke til tanken som helhed, for den er fuldt positiv, men til det foreliggende lovforslag, i ikke ringe grad vil afhænge af, hvilket resultat vi når til under udvalgsarbejdet.

Gertie Wandel: Bag det fremsatte lovforslag om revalidering ligger der fra socialministeriets side et forståeligt ønske om sanering, et forståeligt ønske om en samordning af alle de forskellige love og forordninger, der beskæftiger sig med disse spørgsmål. Men ud over dette ligger der bag lovforslaget en række nye synspunkter med hensyn til hele invalideproblemet.

Rehabilitering og revalidering, det er nye ord, som er kommet til os udefra, fra lande med meget store invalideproblemer fra krigens tid, problemer af en størrelsesorden, som vi lykkeligvis ikke kender, problemer, der imidlertid på mange felter har bragt nye kræfter og ideer frem. Vi så jo under den forfærdelige polioepidemi, vi havde her i landet, hvor mange nye kræfter der kom frem, og hvor mange nye ideer der blev sat i gang. De tekniske fremskridt har også åbnet uanede muligheder, så det er forståeligt, at den højtærede socialminister har haft ønske om en samlet lovgivning om hele dette spørgsmål.

Der er en lang vej fra min barndoms lirekassemand med træben og medalje på brystet, veteranen fra 64, der var revalideret efter datidens forhold, og en ung polioramt lærerinde, som jeg til daglig har lejlighed